

Met koreografie op pastorale ode van Händel

Mark Morris treedt aan voor Belgisch publiek

BRUSSEL — In de Munt ging de wereldkreatie van „L'Allegro, il Penseroso ed il Moderato“, een koreografie van Mark Morris op de gelijknamige „pastoral ode“ van Händel naar gedichten van John Milton. Hiermee introduceerde de Amerikaanse koreograaf zichzelf en zijn ensemble, de „Monnaie Dance Group Mark Morris“, bij het Belgische publiek. Een eivolle zaal en groot sukses.

Toch zal het voor een publiek, opgegroeid met Béjart, een hele aanpassing vergen. Hier worden ze gekonfronteerd met een relatief kleine groep dansers, zeer uiteenlopend qua fysiek en nu niet bepaald beantwoordend aan de algemeen gangbare dansers-esthetiek. Je denkt eerder aan Pina Bausch-types dan aan klassieke ballerina's of danseurs nobles. Hier geen koreografie stoelend op filosofische of literaire bronnen, Aziatische godsdiensten of culturen. Hier geen gesproken teksten, muziekcollages of zuivere teatermomenten. Geen massaspektakels.

Morris respecteert de muziek en laat die in het geval van „L'Allegro, il Penseroso ed il Moderato“ zelfs nog voorafgaan door delen uit een Concerto grosso van Händel die als ouverture fungeren. Men heeft ons altijd voorgedragen zeer muzikaal zijn en dat blijkt nu ook wel. Hij presenteert beweging die bepaald wordt door

DANS

de stemmingen en de structuur van de muziek. Is die muziek gebaseerd op een tekst, zoals in onderhavig geval, dan wordt die tekst niet letterlijk in beweging naverteld alhoewel de essentie toch een duidelijke inspiratiebron is.

Ik denk in dit verband aan de jacht- en zeeseekwenties uit het eerste deel, die bovendien Morris' zin voor humor illustreren. Humor is een belangrijk ingrediënt in een Morris-koreografie, naast fantasie. Je wordt geregeld verast door het onvoorspelbare en dikwijls kontrasterende vervolg op een voorafgaande sekvens en de manier waarop een beweging evolueert of verder uitgewerkt wordt.

Straat

De door Morris gehanteerde danstaal gebruikt zowel klassieke als modern dance-elementen,

verwerkt tot bijna alledaagse bewegingen, wat inderdaad zijn bedoeling is. Voor Morris moeten de evoluties van de dansers op het toneel (hier op blote voeten) niet zoveel verschillen van die van de mensen in de straat. Vandaar ook dat een deel van het publiek duidelijk teleurgesteld was omdat er zo weinig „gedanst“ wordt.

Nochtans is „L'Allegro, il Penseroso ed il Moderato“, een voorbeeld voor kleine en grotere groepen gekoreografeerd geheel met enkele solo's, vol vaart en dynamiek, alhoewel er ook een aantal verstilde momenten in voorkomen. Klassieke, virtuoze hoogstandjes zijn er uiteraard niet bij. Vandaar ook misschien de indruk dat er geen echte koreografie is en dat bepaalde fragmenten eerder op ritmische gymnastiek, de eurytmiek van de jaren veertig of Isidora Duncan-evoluties lijken.

Voor een avondvullende (ongeveer twee uur durende) koreografie was Mark Morris' inspiratie hier echter blijkbaar onvoldoende en zijn gehanteerde dansvocabularium is te beperkt. In het eerste deel zijn er heel mooie momenten, maar het tweede kan niet dezelfde interesse opwekken. Daarbij komt dat de Mark Morris Dance Group niet

Vaart en dynamiek met „aliedaagse“ bewegingen in „L'Allegro, il Penseroso ed il Moderato“ Kostuums ontworpen door Christine Van Loon. (foto Klaus Lefebvre)

zo'n technisch sterk ensemble lijkt en het niveau van de dansers erg varieert. Dan maakte het American Ballet Theatre met Morris' „Drink to me only with thine eyes“ (trouwens een veel sterker werk dan „L'Allegro“) een heel andere indruk (zie krant van 28/10).

Niets dan lof daarentegen voor het sobere maar heel mooie decor van Adrienne Lobel en de belichting door James F. Ingalls. Die creëerde telkens andere visuele impressies alleen door een spel van al of niet doorzichtige tussendoeken en wisselende achterdoeken binnen een vierkante, door witte schermen afgelijnde scène-opening. De kostuums (vloeiende jurkjes voor de meisjes en bloesjes boven collants tot halverwege de kuit voor de jongens) waren ontworpen door Christine Van Loon in soms te felle kleuren.

Aangezien Mark Morris de voorkeur geeft aan live muziekbegeleiding staat van nu af aan het Munt-orkest en eventueel ook koor ter beschikking, en dit meestal o.l.v. Craig Smith, de Amerikaanse dirigent met wie Morris altijd nauw samenwerkte. Craig bracht ook een aantal Amerikaanse zangers mee, die o.m. reeds te horen waren in Peter Sellers' ensceering van „Giulio Cesare“ eveneens van Händel, vorig seizoen in de Munt vertoond.

De toen zo positief opgemerkte Lorraine Hunt presteerde nu veel minder en moest duidelijk onderdoen voor Jayne West en vooral Jeanne Ommerlé die als een vogel kwinkelde. James Maddalena voldeed, maar tenor Frederick Urrey had men niet bepaald uit de States moeten halen!

Het Munt-koor, voorbereid door Johannes Mikkelsen zong keurig. Het orkest kende niet zijn

beste dag, er waren heel wat slippers en de muzikale leiding van Craig Smith kun je niet bepaald inspirerend noemen.

Zoals gezegd groot sukses voor iedereen, door Mark Morris op zeer uitbundige en niet altijd even stijlvolle manier in ontvangst genomen.

Protest

Aan de deur van de Munt werd door middel van strooibiljetten en anders geïmproviseerd door de ACOD-DANS, tegen het feit dat de Munt met de Mark Morris Company hooguit 27 dansers werk geeft, daar waar er vroeger zo'n 60 aan de slag konden, en dat dit ensemble bijna uitsluitend uit Amerikanen bestaat.

Zij (dansers en koreografen)

eisen van de Muntdirectie en politieke verantwoordelijken c hun „een reële kans gebod wordt om een danskunst te ontwikkelen waarin onze nationale identiteit tot uiting komt.“ Wat juist „onze nationale kulturele identiteit“ dansgebied inhoudt, werd n verklaard. (EFM)

„L'Allegro, il Penseroso ed il Moderato“ nog in de Munt op 25, 26, 27, 29/11 en op 8, 11, 14, 17 en 20/12.

Van 2 december af loopt ook tweede Mark Morris-produktie in Munt: „Gloria“ met koreografie van Morris op muziek van Stravinsky, Tsjerepnine (een solo gedicht door Morris zelf), Poulenc en Viva De premiere is tevens het jaarlijkse gala.

Inlichtingen: 02-218.12.11 218.12.02.

DE STANDAARD - 25 NOV. 1988